

2020-09-23

Till
Regionfullmäktige

För kännedom
Styrelse/nämnder

Granskning av regionens arbete för hållbarutveckling med fokus på miljö- och klimat

Region Gävleborgs hållbarhetsarbete bedrivs utifrån två styrkedjor, ett är utifrån regionens utvecklingsarbete i denna rapport benämnd som det ”externa” och ett som avser hållbarhetsarbetet inom regionens egen verksamhetsorganisation, i rapporten benämnd som det ”interna”.

Inriktningen för den externa styrkedjan ges genom den regionala utvecklingsstrategin (RUS) 2013–2020. I programmet skrivs:

”Den regionala utvecklingsstrategin (RUS), Nya möjligheter, är ett regionalt styrdokument som visar inriktningen för Gävleborgs utvecklingsarbete. Strategin ska beskriva regionens egna utvecklingsambitioner och peka på prioriteringar och insatser som ska genomföras i samarbete med andra parter. Den ska fungera som ett paraply över ett bredare sammanhang av regionala och lokala planer samt program. Det innebär att det regionala utvecklingsarbetet och de resurser som satsas ska styras av prioriteringarna i den regionala utvecklingsstrategin.

De tre hållbarhetsperspektiven: social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet ska fungera som utgångspunkt för hela det regionala tillväxt- och utvecklingsarbetet. Det innebär att satsningar alltid ska prövas ur de tre hållbarhetsperspektiven innan beslut. Det som inte bidrar till en stärkt hållbarhet kommer således inte att prioriteras.”

I den interna styrkedjan finns ett flertal styrdokument som anger riktningen för hållbarhetsarbetet inom regionens egen organisation och verksamhet. För miljö- och klimatarbetet är det miljöpolicy samt miljöprogrammet.

Revisorerna har beslutat att genomföra en granskning av hur regionen arbetar med hållbarhetsfrågor med fokus på miljö- och klimatområdet. Den revisionsfråga som granskningen skall besvara är: *Bedriver regionstyrelsen och nämnderna en ändamålsenlig styrning av regionens hållbarhetsarbete med fokus på miljö- och klimat.*

Granskningsresultatet har bedömts utifrån skalan ”ej uppfyllt”, ”i begränsad utsträckning”, ”till övervägande del” eller ”helt uppfyllt”.

Efter genomförd granskning och utifrån granskningens kontrollmål är vår sammanfattande bedömning att regionstyrelsen samt de nämnder som har störst betydelse för strategins

genomförande *till övervägande del bedriver en ändamålsenlig styrning av regionens hållbarhetsarbete med fokus på miljö- och klimatarbetet.*

Det finns en strategi för miljö- och klimatarbete genom regionens politiska mål för mandatperioden. För det ”externa” hållbarhetsarbetet är det RUS, Nya möjligheter som anger styrkedjans riktning. Vår bedömning är att en del av genomförandeprogrammen som är kopplade till Nya möjligheter bör ha ett tydligare hållbarhetsperspektiv. Samtliga nämnder har inkluderat mål och/eller aktiviteter kopplade till miljöstrategin i sina verksamhetsplaner. I Hållbarhetsförvaltningens verksamhetsplan finns det antagna mål och det finns tillhörande aktiviteter kopplade till det externa miljö- och klimatarbetet, vi bedömer dock att det finns behov av handlingsplaner inom vissa områden som ger möjlighet till en mer långsiktig styrning av arbetet.

För den ”interna” styrkedjan av miljö- klimatarbetet är det miljöpolicy tillsammans med miljöprogrammet som anger riktningen. Givet miljö- och klimatutmaningarnas karaktär bedömer vi att det finns behov av en mer långsiktig sammanhållen styrning av det interna miljö- och klimatarbetet. Utan en långsiktig strategi riskerar regionen att tappa helhetsperspektivet kring hållbarhetsarbetet i allmänhet och miljö- och klimatarbetet i synnerhet. Målen i miljöprogrammet har tillhörande aktiviteter. Till aktiviteterna finns det i flera fall inga kvantitativa måluppfyllnadsvärden utan de är mer av aktivitetsbaserad karaktär. Vi bedömer att bristande måluppfyllnad kan indikera att mål/aktiviteter inte tillräckligt effektivt konkretiserats. Vi bedömer det som positivt att regionen planerar att ta fram ett mer sammanhållet hållbarhetsprogram.

Vi bedömer att strategin och program har kommunicerats på ett tillfredsställande sätt i organisationen. Detta utifrån att strategin och mål då de antogs delgavs samtliga nämnder, samt att det finns en levande dialog runt strategin mellan miljöstrateg och förvaltningar.

Med utgångspunkt från de iakttagelser och bedömningar som har framkommit i granskningen lämnar vi följande rekommendationer:

- Vi rekommenderar att en utvärdering görs av de områden som i mindre grad når uppsatta mål. Detta för att bedöma hur framtida styrning av kommande hållbarhetsprogram kan genomföras. I utvärdering bör det även undersökas om det finns behov av mer kvantifierbara mätvärden kopplat till miljö- och klimatarbetet.
- Inom ramen för det externa miljö- och klimatarbetet rekommenderar vi att handlingsplaner skapas till de övergripande miljömål som i nuläget saknar handlingsplan. Handlingsplanerna bör innehålla tidplan samt ange vem eller vilka som ansvarar för genomförandet.

Gävle 2020-09-23

För Region Gävleborgs revisorer

Olof Bengtsson
Ordförande

Sture Sandberg
Vice ordförande

